gemeente Steenbergen

BM1603997

RAADSMEDEDELING

Onderwerp
Financiële situatie en bijsturing jeugdzorg 2017

Steenbergen; 6 december 2016.

Aan de Raad,
Voor de gemeenten in de regio West-Brabant West is 2016 het tweede uitvoeringsjaar waarin zij gezamenlijk bouwen aan een nieuw Jeugdzorgstelsel. Er is veel in beweging. Begin mei is de regio gestart met resultaatgerichte financiering, een dynamisch proces op inhoud en bedrijfsvoering wat veel vraagt van aanbieders en jeugdprofessionals.
Zoals ook eerder met u gedeeld hebben we te maken met krimpende budgetten voor de Jeugdzorg in onze regio. De kortingen zetten de veranderingen onder druk maar maken tegelijkertijd duidelijk dat transformatie van het stelsel noodzakelijk is. Ook in 2017 krijgen we nog te maken met een Rijkskorting.

Jaar	Regionaal budget	Korting t.o.v. start	% Korting vanaf de start	Circulaire
2015*	€ 80.826.506	€ -		meicirculaire 2014 (voorlopig)
2015**	€ 77.480.000	€ -3.346.506	-4%	decembercirculaire 2015 (definitief)
2016*	€ 70.717.410	€ -10.109.096	-13%	septembercirculaire 2016 (voorlopig)
2017*	€ 65.489.970	€ -15.336.536	-19%	septembercirculaire 2016 (voorlopig)
2018*	€ 65.128.961	€ -15.697.545	-19%	septembercirculaire 2016 (voorlopig)
2019*	€ 65.151.865	€ -15.674.641	-19%	septembercirculaire 2016 (voorlopig)
2020*	€ 65.222.119	€ -15.604.387	-19%	septembercirculaire 2016 (voorlopig)
2021*	€ 65.553.392	€ -15.273.114	-19%	septembercirculaire 2016 (voorlopig)
*voorlopig				
** definitief				

Hoewel de negen gemeenten de jeugdzorg afzonderlijk van elkaar uitvoeren (lokale toegang) wordt veel op regionaal niveau opgezet en uitgevoerd. Belangrijke voorbeelden hiervan zijn; de visie, de doorontwikkeling van het stelsel, de inkoopstrategie en de opzet van de regionale werkbegroting.

Met ondersteuning van het ZI2T is in kaart gebracht wat de te verwachte tekorten zijn, met welke risico's we te maken hebben en hoe we kunnen bijsturen.

Financiën

Als gevolg van Rijkskorting in 2016 van circa € 8 miljoen heeft de regio West-Brabant West voor Jeugdzorg dit jaar minder te besteden (daling 11%) dan in 2015. De besparingen moeten vooral gehaald worden op de niet vrij toegankelijke zorg. Zo het er nu naar uit ziet is de verwachting dat € 5,5 miljoen van deze taakstelling gerealiseerd wordt. Naar verwachting resteert een tekort van € 2,5 miljoen. Hiervoor zijn verschillende oorzaken te noemen:

- West-Brabant West is als één van de eerste regio's gestart met resultaatgerichte financiering. Per 1 mei 2016 is de arrangementsystematiek ingevoerd. Dit moet leiden tot de juiste inzet van zorg op basis van resultaat, waarbij er sprake is van ontschotting, transparantie, kwaliteit en keuzevrijheid voor de klant. Het kost echter tijd om de systematiek goed in te regelen.
  In de periode vanaf 1 mei tot heden hebben we gezien dat de omschakeling veel vraagt van aanbieders en van Jeugdprofessionals. Door de regie bij het gezin te leggen komen Jeugdprofessionals en aanbieders in een andere rol. Dit is een traject van leren en aanpassen. Er is een duidelijke verbetering te zien maar dit traject zal zich ook nog doorzetten in 2017.
- Er is gebleken dat de inzet van duurdere zorgvormen hoger is dan verwacht. Sommige tarieven blijken nog niet helemaal passend te zijn waardoor niet altijd het juiste arrangement wordt ingezet. Hierdoor ontstaat een scheefgroei waarbij vooral de arrangementen duurzaam en hoogcomplex vaker dan verwacht worden ingezet.
- De Toegangen Jeugd zijn door elke gemeente op eigen wijze ingericht. Dit betekent dat de werkwijze, de inzet en de aansturing niet bij alle gemeenten op dezelfde wijze verloopt. Door regelmatig met elkaar af te stemmen op regioniveau worden ervaringen gedeeld en leert men van elkaar om meer uniformiteit voor onze jeugdigen en aanbieders te realiseren.
- Veel van de doorverwijzingen lopen buiten de gemeente om via de (huis)artsen. Er wordt in alle gemeenten geïnvesteerd in verbetering van het contact met (huis)artsen.
- Er is een toename van gebruik van zeer specialistische voorzieningen die vallen onder het landelijk transitiearrangement (Lta). De beslissing voor deze vormen van zorg gaan ook veelal buiten de gemeenten om.
- De afspraken over Jeugdzorg Plus in het landsdeel Zuid vallen voor onze regio nadelig uit. Op basis van een groter aantal plaatsingen in 2015 is onze bijdrage verhoogd.

Solidariteit

In het inrichtingskader 2014 is afgesproken om regionaal de risico's te delen. Omdat de invoering van de nieuwe Jeugdwet een nieuw beleidsterrein betreft, we een intensieve vorm van samenwerking hebben en de gegevens waar wij ons als gemeenten op moe(s)ten baseren niet allemaal even transparant zijn, is er sprake van een financieel risico, waardoor is gekozen voor financiële solidariteit.
Daarbij is gekozen om kosten van Jeugdzorg Plus en Bureau Jeugdzorg te verdelen op basis van historisch budget. De niet vrij toegankelijke zorg (PGB, Lta en Zorg in Natura) wordt verdeeld op basis van solidariteit met een prikkel om na 10% de tekorten te verdelen na rato van Rijksinkomsten.

1. De gemeenten van de regio West-Brabant West willen streven naar volledige solidariteit voor de vaste én variabele budgetten. Dit vraagt nog enige voorbereiding.
2. De huidige afspraken worden voortgezet in 2017. De gemeenten zullen 2017 gebruiken om gezamenlijk de doorontwikkeling in te zetten om te komen tot lokale teams met een vergelijkbare werkwijze en een evenredige inzet (naar rato van de Rijksinkomsten).

3 De term solidariteit moet meer bezien worden vanuit het idee van samenhorigheid en door het doel c.q. opgave met elkaar verbonden, waarbij de kernwaarden als gezamenlijk aan een ontwikkeling werken, leren van elkaars ervaringen, gezamenlijk bijdragen in de kosten, tekorten en risico's, vertrouwen en verantwoordelijkheid passen. Niet vanuit de gedachte dat één de ander financieel bijstaat.

Risico's

Voor 2017 komt de Rijkskorting uit op ongeveer 5 miljoen euro. Verder moeten we rekening houden met risico's vanwege scheefgroei door de inzet van duurdere arrangementen. Financieel kan dit voor 2017 tot een extra risico van ca 6,6 miljoen euro leiden. Met andere onvoorziene kosten kan dit leiden tot een totaal geprognosticeerd financieel risico voor de regio West Brabant West in 2017 van 11,6 tot ca 14 miljoen euro.

Maatregelen

De volgende maatregelen moeten leiden tot beheersing van de kosten zonder het proces van transformatie te frustreren.

- Het verwachte regionale tekort van 2,5 miljoen euro in 2016 naar rato onder de gemeenten conform de gemaakte solidariteitsafspraken ten laste leggen, Het aandeel van de gemeente Steenbergen kan gedekt worden uit de reserve Sociaal domein.
- De regierol op de inzet van arrangementen hoogcomplex en duurzaam, stapeling van arrangementen en de (huis)artsenroute worden verzwaard.
- De gemeenten werken in 2017 gezamenlijk aan het uniformeren van resultaten van het verlenen van ambulante ondersteuning door jeugdprofessionals.
- Op basis van de ervaring in 2016 worden tarieven van verschillende arrangementen naar boven of beneden aangepast zodat het juiste arrangement wordt ingezet.
- Er wordt een taakstellende opdracht geformuleerd voor realiseren van de transformatie van het veiligheidsdomein.
- Het inzetten op harmonisering van beleidsregels voor WLZ, passend onderwijs, 18+/18-.
- Met het opstellen van een businesscase wordt onderzocht hoe backoffice jeugdzorg geoptimaliseerd en/of gecentraliseerd kan worden.

Tot slot

In de voorjaarsnota zal een aangepaste werkbegroting worden opgenomen voor 2017 die is opgesteld op basis van bovenstaande maatregelen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Steenbergen,

de secretaris,	de burgemeester,
M.J.P. de Jongh, RA	R.P. van den Belt, MBA